

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

Quemodo
iudicio etiā
Protestan-
tium men-
daciū Antonij redar-
guatur.

ces ouium. Iudicate vos Protestantes, num fecerim hic Episcopos arietes irra-
tionales, an rationales? An non satis clare dixi, esse arietes rationales, cùm dixi,
esse arietes quosdam secundum prophetam Ezechielē? Aut nūquid Antonius
tam imperitus, aut hebes erat, vt non intelligerer, locum Ezechielis à me statim
recitatum, quem sequebatur, paradigmaticum siue parabolicum esse? Aut nun-
quid cur am ouium arietibus commisi, cum dixi esse Episcopos arietes quosdam,
id est, duces quemq; gregis sui, vt sunt arietes duces ouium? nisi forte putabat,
illud, esse arietes irrationales duces ouium, id est, praire illis, quod instinctu nau-
ra faciunt, nihil aliud esse, quām curā ouium habere, quo quid insanii cogita-
ri poterat? habere enim curam non conuenit nisi participi rationis. Postquā ve-
rō dixi, esse Episcopos arietes quosdam, scilicet rationales iuxta parabolā Eze-
chielis, id est, duces ouium rationalium hoc est laicorum, inde intuli, consequens
esse necessariō secundum rationem & naturam, vt sicut oues rationales, quibus
Episcopi tanquam quidam arietes rationales praeceperint, opus habeant pastore, &
duce, sic ipsi arietes rationales, id est Episcopi, siue pastores opus habeant pasto-
re, & duce. Imò multo magis aiebam, ne qui aliorum duces sunt, ipsi errant, &
alios quibus praeceperint, in errore mittāt. Hic tu Antoni, si poteras, debebas negare
consequens, quod ego induxi, simulq; reddere rationē, quare oues rationales, id
est, Laici pastore ac duce opus habeant; pastores verò, quos Superintendentes vo-
catis, non habeant. Sed quia non potuisti, imò neq; tentasti, disimulanter ad ca-
uillandum te vertisti obscurando, fingendo, & tenebras verbis meis clarissimis of-
fundendo, quod tu mihi mendosè obiçis. Ex ista mea argumentatione profecta
est paulò pòst, illa mea percunctatio, cùm dixi, dicite ergo Confessioniste, quem
pastorem habeant arietes vestri, i. ministri vel superintendentes. Si enim nullū
habent, sunt igitur dispersi, vexati & iacentes, sicut oues non habentes pastore,
vt Dominus in Euangelio de turbis illis dixit, nec ad hanc questionē, vt iterum
dicam, respondisti.

C A P V T I I .

Sed videamus iam, qui nec ad rationem ductā ex parabola Ezechi-
elis, nec ad percunctionem quicquam respondisti, quale ratione
rationem mihi fallaciter affinxeris bonus plastographus. Sed ne te-
ram inquis, tempus, cum ita ratiocinaris, oportere esse alii
quem, qui iudicet inter arietes, & simul profers Romanum Pon-
tificem, resellat te Dominus ipse apud Prophetam his verbis, iudi-
cabo, inquit, inter ouem & ouē, inter arietes & hircos, ergo Deus
ipse sibi partes iudicandi depositit. Tu verò bonus scilicet interpre-
verba Ezechielis sic exponis, iudicabo, inquit Dñs, id est, iudicabit
Pótifex Rom. atq; ita tuo more grauiter peccas τῷ ἀπόστολῳ οὐεν.
Si hanc expositionem Ezechielis in meo libro ostendere potueris, habear, &
quidem meo merito, ineptus & ridiculus; si verò non potueris, transferatur in

tenota inepiti et ridiculi, & habear istuo merito mendax & fallax. Ego vspiam Aliud mer-
sacratiocinatus sum, & sic Ezechielem exposui, iudicabit Dominus, id est, iudi- cium mani-
cium Pontifex Romanus? Profer locum rbi, vt, si non proferas, tu te non profe-
fum AR-
tendo, mendacem esse conuincas. Nos Antoni, cum iudicat Pontifex Romanus

iudicium veritatis, Dominum iudicare & credimus & predicamus. Ipse enim in Euangeliō suo dixit beato Petro singulariter, & in eo successoribus, tibi da- boclaves regni calorum, & quodcumq; ligaueris super terram, erit ligatum & in calo; & quodcumque solueris super terram, erit & solutum in calo. Ligare autem & soluere, partes iudicij sunt, non tamen cum iudicat Dominus, necesse est, vt iudicet Pontifex. Immò hoc iudicium, quod Dominus per Prophetam E- zechielem minatur hic, diuinum & non humanum iudicium erat, predicit e-
nim Prophetā de pastoribus puniendis, propter quos, quia male pascebant, ca-
pta fuerat vrbs. Prædictū etiam de liberatione servitutis Babylonica, & cessatio-
ne sacerdotij & regni iudaici, & Christi aduentu. Quomodo ego, aut vbi clas-
sissimo vaticinio de Christo tenebras offudi, vt tu aies? Immò tu Christo tene-
bras offundis, id est, gloriā eius obscuras, qui, quia Christus caput est super om-
nem ecclesiā, & quidē propria & infinita virtutis, non pateris, vt eidem Eccle-
sie, qua est corpus eius, & virtutem ab illo capite accipit, caput analogum im-
posuerit; quod virtutem etiam illius capitū participet. Si pateris, vt diuitias

Quam sit
gratia Dei,
& rationi,
ac natura
repugnat
negare Eccl.
eclēsia caput
visibile.

gratiae suae cum corpore secundum mensuram vniuersusque membra commu-
nicet, quare non pateris, vt hoc ipsum faciat cum capite eiusdem corporis se-
condum mensuram eius? Cur huic corpori inuides? & vis esse sine capite sui si-
mili, id est, humana infirmitate circundato, vt sciat compati? An derogare po-
tius (hoc enim obijcere soletis) radius soli? riuis somi? aliena virtus & potestas
propria? aut quod finitum est, infinito? Si, quia est Christus princeps pastorum,
sicut Petrus eum vocat, quod tu opponis, princeps, inquam, Pastorum infinita
virtutis, & supra omnem principatum & virtutem, vt Paulus ait, constitutus,
idcirco negas Pontificem Romanum esse principem Pastorum à Deo in Eccle-
sie possum, secundum mensuram donationis Christi; nega similiter Apostolos à Quid absur-
Deo Ecclesiā datos, quia Christus est Apostolus et Pontifex confessionis nostræ, si derogat
scilicet ad Hebreos scripsit Apostolus Paulus. Anderogat Christo Apostolo qui Christo, q
duodecim Apostolos numerat? derogaret quidem qui eos Christo pares face-
ret, scilicet qui alterum caput aquale capiti Christo aut alterum fundamentum si ponit.
Ecclesia poneret, quod cum fundamento illo aqua et, quod est Christus Iesus.
quid dixi derogaret? Immò tolleret, quia virtus & potestas infinita & pro-
pria Christi Dei & hominis, non potest esse nisi vnius Christi. Citas de-
inde Cyprianum, vt probes, non opus esse vestris pastoribus, “

B 2 gulis

„gulis pastoribus, portione gregis ascriptam esse, quam regat unus,
„quisque rationem sui actus domino redditurus. Si ex hac Cypriani sensu

Quo Anto-
nius citando
Cyprianum
laqueū sibi
iniecit, quē
expedire nō
potest.
tentia, ut tu interpretaris, effici vis, non opus esse singulis pastoribus alio pastore,
qui eis præsit, præter Dominum, cui reddituri sunt rationem, idq; affirmare Cy-
priani dicis, eadem ratione efficitur, non opus esse omnibus rationalibus, id est,
Laicus vel Episcopo pastore, siue apud vos superintendente; q; a singula oves, quia
homines sunt, redditura sunt Domino rationem, vnaquæq; actionis suæ. Quomo-
do hunc laqueum, quem tibi inieci, expedi? Sed ad locum Cypriani libro su-
periore copiose respondi, vbi te testis tui autoritate conuici. Deinde alio arrite

„quatis Pontificatum, quæ omnia inquis, si te minus mouent, saltem mo-
ueant ipsa Pontificum decreta, dist. 99. in quibus interdicitur, ne
„Romanus quidem Pôtifex, vniuersalis appellatur? Cur nos nihil mo-
ueant ista, quæ dicas, quin potius mirandum sit, quod vos moueant, & quemad-
modum contra vos faciant, docui, & probavi libro superiore, ne eadem frustra
„repetam, donec tu ad illa respondeas. Adiungis postea, cæterum quid tibi vis,
„dum addis etiam, iudicare Pontificem inter hircos, id est, ipso re-
„ges & magistratus, num etiam ut Pontifices de omnibus causis cui
„libus, & cognoscant &c iudicent? Dixi paulo ante, quod Dominus per pro-
phetam Ezechiem dicit, Ecce ego iudicabo inter ouem et ouem, inter arietem
& hircos, nunquam me sic exposuisse, vt tu commentus es, id est, iudicabit Pon-
tifax. Aliud enim iudicium est hoc, de quo prophetat Ezechiel, & aliud longè
diuersum cui præst Pontifex, in Ecclesia secundū Euangeliū, sed tu hac non
discernis, quia neque quid das, intelligis. Vtrum vero de regibus, & Magis-
tribus, & ciuilibus causis iudicare possint Pontifices, et si quaestio ista aliena erat

Quo Ponti-
fices dere-
gibus & ma-
gistribus
seculi, & cau-
& quando
iudicata
posset, &
quatenus,
& qua ra-
tione.
ab hoc loco, & ad rem non pertinet, tamen quia ignorare etiam hoc videri, per-
cunctabor te, cum dixit dominus Petro, pascere oves meas, an hircos exceptit, Ma-
gistratus dico & reges? minime, siquidem πρόβατον, quo verbo r̄sus est Euar-
gelista, omne genus pecoris significat, vt Grammatici veteres annotarunt, quis
autem dubitat, quin iudicium, quod pertinet ad animam, ad rationem pascendi
pertineat? percunctabor amplius, si quando opus sit, excommunicare magistra-
tum, aut principem secularem ad gloriam Dei, vt spiritus eius, saluus fiat (ita)
men hoc protestantes audent, aut licere yngvā putant) an non hoc erit iudicare
hircos? Præterea, cū Apostolus ait, in epist. ad Hebreos, obedit prepositis vestris,
& subiacete eis, ipsi enim per vigilant pro animabus vestris, tanquam rationem
reddiri, an exceptit animas regum & magistratum? nequaquam. Quomodo
autem rationem de eis reddituri sunt, si non licet de animis regum, & magistra-
tum iudicare; siquidem iudicare eas, ad salutem eorum spectat? quid? si con-
uenit hoc & quidem secundum scripturam omnibus episcopis, quanto magis
liceat,

liceat, qui praeest omnibus Episcopis, ac proinde ijs omnibus, quibus omnes. Episcopi præsumit; ut vel sic agnoscatur unus ad tempus iudex, sicut B. Cyprianus dixit, à quo sit exordium ueritatis Ecclesia. De causis vero ciuilibus, quatenus po testas Ecclesiastica cognoscere & iudicare posse, & vbi in Euangelio iactum sit fundamentum secularis iurisdictionis iudicium Ecclesiasticorum, & quomodo de omnibus causis secularibus principum & Magistratum, nedum aliorum omnium laicorum eadem licet, & expedit cognoscere, vt in peccato ad mortem non remaneant fratres; quod à Canonistis dici solet, cognoscere per viam denunciationis, scripti nuper libro 3. defensionis epistoliarum Pontificum Apostolicorum C. 2. Si tu aut aliis magis quam tu curiosus, & diligens legere voluerit; indicabit locum, retractavi postea etiam eundem locum in explanatione locorum difficultarum Clementis Romani, vbi locum Pauli in epist. ad Cor. priore accurate exposui. Secularia igitur iudicia, si habueritis, contemptibiles, qui sunt in Ecclesia, illos constituite ad iudicandum. Vbi epistolam Anacleti, de iudicijs istis secularibus ab accusatione Magdeburgensem defendi; & probauit temporibus Apostolorum Episcopos iudicio causarum secularium, cui Laici praeerant, interesse, & de ijs cognoscere necesse fuisse, que omnia imperitiam tuam & errorem redargunt & conuincut. lege si volueris, & refelle, si potes, aliter quam nugando it delirando vt hic facis. Sequitur in libello tuo, tandem igitur animaduerte, quā sit inepta hæc tua argumētatio ex loco Ezechielis. Immo animaduertant, qui te legunt, quām ineptè & futile ac nugatoriè argumentationem mean ridiculis ac insulsiis cauillatiunculis eluseris. Deinde, Clementem Romanum, qui parabolam Ezechielis de ovis, arietibus & hircis interpretatus est, sic infans, sed quicunque tandem sit illorum librorum autor, non recte citavit locū Ezechielis hoc modo, iudicabo inter arietes & arietes, cū ita legendū sit ex hebræo contextu, iudicabo inter arietes & hircos, quod postea Hyeronimum citans agnoscis. Atque ita friget il lud argumentum tuum parabolicum. Immo vide tu, quam friget tua cavillatio; audi quid Hyer. c. 34. Ezechielis dicat. Sæpe commonui, me editionē Quomodo viramq; commiscere, vt librorum vitem magnitudinem in his dunt axat, que Antonius non multum in translatione discordant. Proxime recitauerat textum Prophetæ Hieronymo ex viraque editione mixtum, vbi parua differentia erat. Vos autem greges mei redarguat in eo quod sive oves meæ, hac dicit Dominus, ecce ego iudico inter pecus & pecus arietum in Clemen- & hircorum. Sic ex Hebreo paulo post, saluabo gregem meum, & non erit ultra tem obijcit. in rapinam, & iudicabo inter pecus & pecus sive inter arietem & arietem, si au- store & iudice Hyeronimo viraq; editio hic idem sonat, sive legis inter pecus & pecus, sive inter arietem & arietem, recte igitur citauit Clemens inter arietem, & arietem, quod si recte citauit, tuo & meo teste Hieronymo, relinquitur, vt nō

meum argumētū parabolicum, vt tu vocas, frigeat; sed potius tua cauillatio.
Vrgebo ergo percunctionem: quem pastorem habent vestri arietes, secundum
parabolā Ezechielis, non dico in calo, sed quem habent in terra? ne sint sicut o-
ues disperse non habentes pastorem, sicut de turbis illis dixit Dominus in Eu-
gelio? Recitas deinde multa ex libris Augustini de p̄storibus, qua dictis lapsu
μνημονικῷ à me p̄termissa, & idcirco vt mihi gratificeris, illa subiecisse, in qui-
bus aliquid tu non lapsu μνημονικῷ, id est, non per obliuionem, sed per malitiam
pretermisisti, vel potius disimulasti, & ali quid nō intellexisti contra te facere.
vtrumq; subijciam ego, non vt tibi gratificer, sed vt te conuincā, malitiosè age-
re. Hacten recitas: quae sunt oves meæ, audiunt vocem meam & sequuntur me:
hic inuenio oēs pastores bonos in vno pastore; nō enim verè pastores boni desunt,
sed in vno sunt; multi sunt, qui diuisi sunt. Hic vnu prædicatur, quia unitas cō-
mendatur. Illa verò quae sequuntur, à te sunt prætermissa, nec enim verè modo

Quae sunt ab Antonio in recitatione Augustini pretermissa non per obliuionem, sed malitiosè.

ideo tacentur pastores, & dicitur pastor, quia non inuenit Dominus, cui comen-
det oves suas; tūc autem ideo commendauit, quia Petrum inuenit. Imò vero &
in ipso Petro unitatem commendauit, multi erant Apostoli, & vni dicitur pascere
oves meas. Quare hæc Antonii disimulasti? responde saltem tuis qui causam sci-
re auent. Quomodo in Petro unitatem commendauit, nisi quia voluit Dominus,
vt esset vnu & solus primus, sicut B. Cyprianus in epist. ad Antonianū de Cor-
nelio Pontifice, loco Fabiani mortui electo, lib. 4 scripsit, quod paulo antea reci-
taui, & repetendum est nunc: & cum post primum, inquit, secundus esse non
possit, quisquis post vnum, qui solus esse debet, factus est eiā, nō secundus ille, sed
nullus est. Sicut ergo in unitate, quia est principium numeri, omnes numeri cō-
tinentur, tanquam in radice & origine, Sic in Petro vno, cui primo cura pa-
scendi data est, omnes Apostoli, quatenus pastores, & eorum successores, qui sunt
episcopi, omnes ouium rationalium pastores, tanquam in origine sacerdotij &
unitatis Ecclesia continebantur. Huc pertinet illud alterum, quod quidem non
prætermisisti, sed, vt paulo antea dixi, contra te facere non intellexisti, alioqui,
illud etiam simili silentio disimulasses. Nam & ipsum Petrum cui commendauit
oves suas, quasi alter alteri, vnum secum facere volebat, vt sic ei oves commen-
daret, vt esset ille caput (Christū dicit) ille (hoc est Petrus) figuram corporis por-
taret, id est Ecclesia. Amabo Antoni, quomodo vnu Petrus figuram Ecclesie, q̄
est corpus Christi, portabat, & non ullus alius ex Apostolis, nisi quia in Ecclesia,
quam representabat, principatum tenebat. Si enim Ecclesia Catholica per can-
tum orbem diffusa, vnum corpus est quod multa membra habet, quero abs te
Antoni, cuius membra locum, ac vicem, & nomen dabis Peiro, quod non dabis
alijs Apostolis, ne facias cōtra sententiam Domini, gesuisse alios prater Pezum,
figurā corporis Christi, id est Ecclesie? Dabis ne, vt manus sit? aut pes? aut oculus?
as per,

at pes, aut manus, aut oculus non sic totum corpus representat, & designat, vt Caput. Deinde si in Petro vnitatem pastorum Ecclesia, & vnitatem ipsius Ecclesia commendauit Dominus, cum dixit vni Petro, pasce oves meas, igitur vnu Petrum voluit exordian, & originem esse vnitatis Ecclesia. Tenet igitur locum Quomodo
Pontifex est
caput eccl.
vera, & vnde
caput dici-
tur.

capitis, sicut vnde incipit unitas corporis humani, caput nominatur & est, est, inquam caput, vnde gubernatio externa Ecclesia initium capit. Caput an em verum & principale. Ecclesiæ Christus est, ex quo totum corpus compactum & convexum, per omnem iuncturam subministracionis secundum operationem in mensurā vniuersius, membra, augmentum corporis facit in adificationem sui in charitate. Sicut à Capite secundum naturam, initium capiunt sensus ac nervi, vnde Varro, dictum esse caput existimat. Sed de hac analogia dicemus plura in loco, qui sequitur. Postremo conclusionem rationis tum impiam & Iudaicam, tum tibi repugnatē addidisti, cum aīs, item Dominus denunciat apud Ezech. fore, vt grec suus, i. ecclesia, recolligatur & instauretur exaucthoratis & reiectis falsis illis pastoribus; tice. nim ille, faciam eos cessare, inquit, ne ultra pascant oves meas, neq; pastores pascat ultra seipso, sed eripiam oves meas ex eorum ore, nec erunt eis in cibū. Ergo nihil mirum, si reiectis Pontificijs Episcopis, alios Dñs excitari, ad Ecclesiā instaurandā. Ita vt nō possit Turrianus Episcoporum suorū successionē nobis obijcere. Paulò ame confitearis clarissimum esse in loco Ezechieli vaticinium de Christo, ad quem omnes pī doctores, vt aiebas, hunc locum Ezechieli retulissent. Si igitur scīt vt quidem est clarissimum vaticinium de Christo, profectō, cum ait de pluribus veteribus, faciam eos cessare, ne ultra pascant oves, neq; pastores pascant seipso, necesse est vt de cessatione veteris sacerdotij, & regni Iudaici propletet. Quomodo igitur nunc oblitus tui, & tibi repugnans, non de cessatione veteris sacerdotij prophetari dicis, sed de cessatione Episcoporum Ecclesia Romana per totum orbem diffusa? videte Protestantes, quousq; progressus sit secta & restra defensor Antonius, vt non satis habeat hereticus esse, sed insuper Iudaeus esse velit. Sed pergam ad alium locum scripture, ad septimum scilicet, ex quo iam me sophisma duxisse contra ordinationes Protestantium affirmas; sed nos tuis eum cauillationibus defendemus, & magis adhuc contra te vrgebimus.

Locus Octauus 1. Corinth. 12.

Multa quidem membra sunt, vnum vero corpus; non potest autem oculus dicere manū, non est mihi opus te; aut rursum caput pedibus, non est mihi opus vobis, &c.

Sophis-